

як результат завершення базової підготовки у сфері медіації, передбачити в Законі України, обов'язок здати на успішно кваліфікаційний іспит медіатора.

1. Кармаза О. Інститут медіації: основні концепції розвитку. Підприємництво, господарство і право. Цивільне право і процес. 2017. № 2. С. 24-28.
2. Про медіацію : Проект Закону України № 3504 від 19.05.2020 р. URL : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=68877.
3. Медіатори в Івано-Франківську. URL : <http://news.if.ua/news/7220.html>
4. Bondarenko-Zelinska N. L. Vprovadzheniya mediatsiyi u sudoviy proces yak skladova nablyzhennya zakonodavstva Ukrayiny do yevropejskix standartiv [Introduction of mediation in the judicial process as a component of approximation of the legislation of Ukraine to the European standards]. Mizhnarodne pryvatne pravo: rozvytok i garmonizaciya.

Андрій ІВАНИЦЯ

доцент кафедри
загальноправових дисциплін
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук

Маргарита ІВАНЧЕНКО

здобувачка вищої освіти
Навчально-наукового інституту права
та інноваційної освіти
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ МЕДІАЦІЇ В ДІЯЛЬНОСТІ АДВОКАТА

Сьогодні судові інстанції в Україні є доволі перевантаженими, через високий приріст судових спорів. Представники будь-якого суспільства в нашій державі потребують швидкого та негайного вирішення спорів та конфліктів «вже сьогодні». Особи, які мають суперечності, можуть вирішити певні спори та конфлікти, через альтернативні види вирішення.

Медіація – структурована добровільна та конфіденційна процедура позасудового врегулювання спору (конфлікту), у якій медіатор (посередник) допомагає сторонам у розумінні. Одне із змісту (висновку) медіації це про сучасний шлях проходження справи в досудовому процесі [1].

Зараз практику медіацію використовують досить часто в країнах Європи і США. Якщо порівнювати систему юридичних практик Європи, США й України, то можна зробити висновок медіація – це відносно нова практика в нашій системі права.

Практика медіації стала звичним процесом під час справ, які знаходяться в досудовому процесі й потребують врегулювання конфліктів. Відносно до українського судочинства застосування діяльності медіації в системах права досить нове, однак юридичні професії звертаються до практик медіації з метою запобігання довгих конфліктів. Чим конфлікт довше затягується тим складніше буде його вирішити.

Використання на практиці медіації в діяльності юриспруденції може розв'язати заплутану і надзвичайно навантажену систему права України, кількість позовів до суду через різні конфліктів між особами завдяки медіації можуть зменшити свою кількість. Медіація задовольняє обидві суб'єктів конфлікту, що майже неможливо отримати під час судового процесу, керуючись нормами права.

Медіацію розподіляють на три компоненти без яких процес медіації не буде відбуватись. Перший компонент – це чітка структура дій, що складається з конструктивних діалогів, пошук можливих поступальних рішень що впливають на гнучкість процесу задля врегулюванні конфлікту. Другий компонент – це забезпечення розуміння. З'ясувати, чого саме бажають сторони конфлікту від поставленої ситуації. Однакове розуміння сторонами проблемної ситуації дає можливість досліджувати їхні інтереси і потреби [2, с. 104]. Третій компонент займає орієнтацію на інтерес сторін

конфлікту, що виступає центральним елементом переговорного процесу визначення для осіб конфлікту, що є важливим для них. Головний чинник медіації залежить від бажання сторін дійти до мирного врегулювання конфлікту.

Правильне виконання адвокатом цих трьох компонентів медіації може призвести до фінального процесу – виходу з глухого кута конфлікту і запровадження нових альтернативних рішень щодо справи.

Під час дослідження теми, важливо правильно розуміти поняття та критерії медіації, суттєвих відмінностей понять медіації з іншими видами спілкування між опонентами, наприклад таких, як переговори. Різниця медіації та переговорів полягає в тому, що переговори проводяться між сторонами конфлікту, спору без залучення третьої незалежної особи-медіатора. Медіатор не бере на себе відповідальність приймати будь-яке рішення замість сторін конфлікту, він лише направляє на альтернативні вирішення конфлікту, але конфлікт буде вирішений тільки при згоді двох сторін.

При використанні медіації детально наголошуємо на використанні комунікативних функцій. Запорука успіху медіатора – це правильний діалог між учасниками конфлікту, знання в сфері психологічних методів спілкування-знаходження правильного підходу до кожної особи, подолання напруженості, запровадження конфіденційності матеріалів й осіб, неупередженість у діях.

Практика медіації розподіляється на певні групи галузевих знань: право, психологія, культурологія, соціологія, лінгвістика. Медіація з галузі права виконує певні функції: укладення договорів, оформлення домовленостей, надає уявлення про юридичну складову. Діяльність адвоката займає правовий спектр дій в застосування медіації [3, с. 411].

Розглянемо головну відмінність медіатора й адвоката. На відміну від медіатора, адвокат виступає за інтереси саме свого клієнта, перехиляє ситуацію в доречну для клієнта сторону. На відміну від цього, медіатор зазвичай не зацікавлений у суб'єктах конфлікту, його основна мета – це вирішення одного питання, що буде доречним і вигідним для кожної сторони конфлікту.

Особливістю медіації в питанні адвокатури виступає сфера професійної адвокатської етики. Діяльність адвоката, як нормативна база, закріплена в Правилах адвокатської етики. Згідно зі статтею 9 Правил адвокатської етики з основних принципів адвокатури визначено неприпустимість конфлікту інтересів. Адвокат не може представляти і захищати одночасно двох або більше клієнтів, інтереси яких є взаємно суперечливі. Адвокат у практиці використання медіації може представляти альтернативні рішення у справі тільки своєму клієнту. Адвокат не виступає третьою незалежною особою (як медіатор), він виступає виключно з однієї сторони спору. Адвокат може проводити супровід у процесі медіації, використовувати психологічні методи медіатора для швидкого врегулювання конфлікту.

Практика медіації в адвокатурі є одним із кваліфікаційних чинників, що економить час для клієнта і для адвоката, конфіденційність, що залежить від неофіційності процесу і залучення більш прав голосу для провадження гнучкості процесу, контроль ситуації належить саме учасникам конфлікту.

Отже, медіаційні прийоми в професійній діяльності адвоката дають йому можливість бути конкурентоспроможним серед інших адвокатів. Медіація вдосконалює креативність в професії адвоката через знаходження для клієнта альтернативних рішень у справі, обрання правильного і доречного плану дій виконання справи.

1. Можайкіна О. С. Поняття та зміст основних принципів медіації цивільно-правових відносинах. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2017. № 5. С. 55.

2. Крестовська Н., Романадзе Л. Медіація у професійній діяльності юриста: поняття та природа медіації. *Одеса: Екологія*, 2019. 104 с.

3. Правила адвокатської етики від 9 червня 2017 року. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0001891-17#Text>.